

OÜ Heiki Bussid
heikibussid@gmail.com

Teie 29.04.2025

Meie 02.05.2025 nr 4-5/25/493-4

Järelevaevmenetluse lõpetamine

Transpordiamet viis läbi riiklikku järelevaevet menetlustoimingu protokollis nr MTP25-2804GLM-2 fikseeritud rikkumise osas. Transpordiamet soovis menetluse läbiviimiseks avaliku teenindamise lepingu alusel teostataval liiniveol kinnitatud sõiduplaani või selle koopiat, millele on märgitud avaliku teenindamise lepingu number, lepingu sõlmimise kuupäev ja lepingu kehtimise aeg ning lepingupoolte rekvisiidid. Puuduste kõrvaldamise kohta palusime fotot sõidukist 153MGG, millele on paigaldatud liini number ja nimetus.

Ettevõtte vastas järelepärimisele 29.04.2025 järgnevalt: „Vastuseks transpordiameti poolt läbiviidud menetlustoimingu protokollis nr MTP25- 2804GLM-2 fikseeritud rikkumise kohta.

1. Heiki Bussid OÜ-l on kõik vajalikud dokumendid õpilasteveo teostava (te) bussi(de) kohta olemas, sh märgis bussil. Bussil puudus liini number, sest seda polnud tellija kohaldanud. Bussijuht täitis tööülesandeid, kasutades erandkorras bussi 153MGG (varubuss). Busside vahetamise põhjuseks oli õpilasteveo bussi 486AIR ootamatu remondivajadus. Seepärast ei olnud vajalikke dokumente bussijuhi käsutuses. Lisatud on ühistranspordiluba.

2. Heiki Bussid OÜ täidab Viljandi Vallavalitsusega sõlmitud Kolga-Jaani kooli õpilasteveo lepingut. Leping kehtib kuni 20.06.2025. Õpilaste vedu toimub sõiduplaani alusel. Õpilased tulevad bussi koolimaja siseõues. Lisatud on Viljandi Vallavalitsuse ja Heiki Bussid OÜ vahelise õpilasteveo leping koos kinnitatud sõiduplaaniga. Liini number lepiti tellija ja vedaja vahel kokku ja on Õ1.

3. Kontrollimise hetkel oli sõidukil 153MGG õpilasteveo märgis suurusega 40x40 cm.

Puuduste kõrvaldamise kohta on lisatud foto sõidukist 153MGG, millele on paigaldatud liini number ja nimetus ning õpilasteveo märgis. Märgise pilt on lisatud koos mõõdunäiduga. Märgis on tellitud märgistetootjalt.

Otsisin vastavat infot Riigi Teataja kaudu, Liiklusseadusest ja Transpordiameti leheküljelt. Nõutavate märgise mõõtude kohta info ei ole leitav.

Ühistranspordiseadus §84 alusel sätestab sõidu katkestamist menetluse lõpetamiseni. Õpilased ootasid bussi väljumist tund aega, kuni teise bussi saabumiseni.

Ühistranspordiseadus §82 ütleb, et on õigus teha vedajale ettekirjutus dokumentide puudumise või mittekorrasoleku kohta. Kui ettekirjutust ei täideta, siis kohaldatakse trahvi.

Ettekirjutuse asemel saabus vedajale menetlustoimingu protokoll. Kooli õuel menetluse alustamisel kohaldasite kolme karistust – sõidu katkestamine, menetluse alustamine ja trahv juhile. Kuivõrd ühistranspordiseadus ei sätesta juhi karistamise võimalust, siis palun selgitust, miks määrati kohapeal trahv bussijuhile, kuigi samal ajal alustati menetlust vedaja suhtes?“

Transpordiamet selgitab:

- 1) Transpordiamet on juba selgitanud vedajale menetlustoimingu protokolliga, et liiniveol kasutataval ühissõidukil peab nähtaval kohal olema liini number ja nimetus. Vedaja poolt esitatud fotodest nähtub, et sõidukile on paigaldatud silt „Õ1“. Märgime, et liini number võib olla selline, kuid liini nimetust on ka vajalik kuvada. Selleks võib olla näiteks nimetus „Kolga-Jaani kool“. Rõhutame, et liini number ja nimetus peavad olema kuvatud nähtaval kohal.
- 2) Kuigi vedaja sõnul ei olnud tellija kohaldanud liini numbrit, oleks pidanud vedaja teadma, mida sätestab ühistranspordiseadus ning millised on nõuded eriotstarbelisel liiniveol, sest ettevõtte tegeleb reisijate veoga. Ühistranspordiseadus § 45 lõige 3 sätestab, et liiniveol kasutataval ühissõidukil peab nähtaval kohal olema ka liini number ja nimetus.
- 3) Esitatud sõiduplaanil puuduvad vajalikud elemendid. Ühistranspordiseadus § 83 lõige 1 punkt 4 sätestab, et vedaja on kohustatud tagama, et ühissõidukijuht esitab politseiametnikule või muule kontrollimisõigusega ametiisikule kontrollimiseks järgmised dokumendid: tellija ja vedaja sõlmitud lepingu alusel korraldataval eriotstarbelisel riigisisel kommertsliiniveol kinnitatud sõiduplaan või selle koopia, millele on märgitud veolepingu number, lepingu sõlmimise kuupäev ja lepingu kehtimise aeg ning lepingupoolte rekvisiidid.
Transpordiamet mõistab, et sõiduplaani on paika pannud tellija, kuid vedaja peab olema veendunud veo teostamisel, et oleks esitada korrektsed dokumendid. Sõiduplaanile on kohustus kanda vajalikud andmed.
- 4) Liiklusseadus § 36 lõige 4 sätestab, et sõitjateveol, mille eesmärgiks on laste vedu, kasutataval bussil peab esi- ja tagaosas olema lasterühma tunnusmärk ning peatuse ajal peavad põlema ohutuled.
Nõuded lasterühma tunnusmärgile on välja toodud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011. a määruses nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ lisa 1, kood 114 lasterühma tunnusmärk (www.riigiteataja.ee/aktilisa/1050/7202/3278/MKM_m41_lisa_1.pdf#):
 - Alates 1. jaanuarist 2020. a peab lasterühma tunnusmärk olema vähemalt 400 mm küljepikkusega musta äärisega kollane valgustpeegeldav ruut, milles on liiklusmärgi 173a kujund. Äärise laius on 1/12 ruudu külje pikkusest.
 - Lasterühma tunnusmärk ei tohi asetseda mõõdetuna teepinnast madalamal kui 500 mm ja kõrgemal kui 1500 mm ning asuma sõiduki esiküljel parempoolses servas ja tagaküljel vasakpoolses servas. Märk ei tohi olla varjatud aga võib asetseda klaasi taga, mille läbipaistvus on vähemalt 70%.Tunnusmärgid koolibussidel ei ole pelgalt formaalsus – need annavad teistele liiklejatele märku, et bussi läheduses võivad liikuda ettearvamatult käituvad lapsed. Seetõttu tuleb kõigil liiklejal olla eriti ettevaatlik ja vähendada kiirust koolibussi läheduses.
- 5) Sõitjateveoga tegelevatel ettevõtetel peab olema määratud veokorraldusjuht, kes on läbinud vastava koolituse. Ettevõtte OÜ Heiki Bussid veokorraldusjuht on majandustegevuse registri kohaselt ettevõtte ainus juhatuse liige. Veokorraldusjuht peab tundma Eestis kehtivaid seadusi sõitjateveo korraldamisel.
- 6) Ühistranspordiseadus § 84 sätestab, et ühistranspordiseaduse § 83 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud dokumentideta, samuti ühenduse tegevusloa tõestatud koopia või sõidukikaardita veo korral on politseiametnikul või muul selleks seaduse alusel õigustatud ametiisikul õigus vedu katkestada kuni katkestamist põhjutanud asjaolude väljaselgitamise või äralangemiseni. Transpordiamet ning Politsei- ja Piirivalveamet selgitasid kohapeal asjaolusid, sest ühissõidukijuhil puudus esitamiseks kinnitatud sõiduplaan, tööleping, sellest väljavõtte või muu leping, mille alusel ühissõidukijuht vedaja juures töötab ning sõidukil puudus liini number ja nimetus, ühenduse tegevusloa tõestatud koopia ning lasterühma tunnusmärgid. Ametnikel oli vajalik välja selgitada, millist vedu teostas ühissõidukijuht.

- 7) Ühistranspordiseadus § 82 sätestab riikliku järelevalve teostajale õiguse teha ettekirjutus ning ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrata sunniraha. Menetlustoimingu protokoll edastati vedajale riikliku järelevalvemenetluse raames. Riikliku järelevalvemenetluse eesmärk ei ole ettevõtet karistada, vaid selgitada välja asjaolud ning suunata ettevõtet edaspidiselt rikkumisi vältima. Vastamata jätmise või puuduste kõrvaldamata jätmise korral on õigus koostada ettekirjutus koos sunniraha hoiatusega. Haldusmenetluse seaduse § 40 lõige 1 kohaselt enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.
- 8) Väärteomenetlust kohaldatai ühissõidukijuhi suhtes. Tasu eest korraldatav sõitjatevedu ühenduse tegevusloa tõestatud koopiata on väärteona karistatav.
Rikkumine: ühistranspordiseadus § 41 lg 1 (*Tasu eest korraldatav sõitjatevedu bussiga, välja arvatud sõitjatevedu trollibussiga, on ühenduse tegevusloa ja ühenduse tegevusloa tõestatud koopiata keelatud.*)
Kvalifikatsioon: ühistranspordiseadus § 88 (*Käesolevas seaduses ettenähtud dokumentideta tasulise sõitjateveo eest sõidukijuhi poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.*) Üks trahviühik on 8 eurot, seega maksimaalne rahatrahv sõidukijuhile on 1000 eurot.
- 9) Riiklikku järelevalvemenetlust kohaldatai ettevõtte suhtes ning väärteomenetlust ühissõidukijuhi suhtes. Mõlemat menetlust saab läbi viia samaaegselt. Kuna kohapeal ei olnud ühissõidukijuhil ega ka kohale tulnud juhatuse liikmel esitada vajalikke dokumente, oli vajalik alustada ettevõtte suhtes riiklik järelevalvemenetlus, et selgitada välja veo teostamise õigsus.
- 10) Kuna sõidukil puudus kontrollimise hetkel ühenduse tegevusloa tõestatud koopia, viis Transpordiameti järelevalvespetsialist läbi väärteomenetluse ühissõidukijuhi suhtes. Kuna tasu eest korraldatav sõitjatevedu ühenduse tegevusloa tõestatud koopiata on keelatud ning õpilased ootasid koju saamist, oli vedaja kohustus organiseerida õpilaste koju transport alternatiivse lahendusega. Sõiduk, millel puudub ühenduse tegevusloa tõestatud koopia, ei tohi teostada tasulist reisijatevedu seni, kuniks on puudused kõrvaldatud ehk kuni aluse äralangemiseni.

Ettevõtetele väljastatakse tegevuslube ning ühenduse tegevusloa tõestatud koopiaid tasuliseks sõitjateveoks tingimusel, et ettevõtted järgivad Eestis kehtivaid seadusi. Transpordiamet ning Politsei- ja Piirivalveamet nõuavad rangelt sõitjateveo reeglitest kinnipidamist. Eestis toimub liiga palju liiklusõnnetusi, mis lõppevad vigastuste või surmadega. Transpordiameti eesmärk läbi järelevalve on juhtida eksimuste või puuduste tähelepanu, sest iga liiklussurm on ärahoitav ning see algab kõikide sõidukijuhtide käitumisest ning ühiskonnas kokkulepitud reeglitest kinnipidamisest.

Transpordiamet seekord lõpetab riikliku järelevalvemenetluse, kuid teostame kindlasti ka järelkontrolli.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Grete-Liina Miller
järelevalvespetsialist
veonduse järelevalve osakond
55612192, Grete-Liina.Miller@transpordiamet.ee